

Electronic Document Flow in the Realization of Sector Management

UDC: 352/354:651:004

DOI: <https://doi.org/10.15421/152345>**Mazur Oleksandr**Ph.D., <https://orcid.org/0000-0002-7569-214X>, ukraine.mazur@gmail.com*Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs (Dnipro, Ukraine)*

Abstract

The relevance lies in the fact that in the conditions of digital transformation of society, it is necessary for the state to manage economic sectors by effective means, among which electronic document management becomes an important tool.

The purpose of the article is to study the existing aspects of the use of electronic document management systems by public authorities in the realization of sector management.

Research methods are observation, analysis, synthesis and generalization.

The results. Established «paperless» internal work of institutions allows public servants to perform it remotely through the electronic document management system. Electronic document management system software is divided into paid (licensed) and free (free). The experience of practical application proves that the licensed software of electronic document management systems is preferred in public authorities. Interoperability of existing systems of electronic document flow in the implementation of sector management is ensured at the national level through the system of electronic interaction of executive authorities.

Conclusions. In the work of vertical sector management institutions, in cases related to some administrative processes, which are exceptionally effective only with paper record-keeping, their thorough adaptation to electronic document flow should be carried out. Such cases require clearly written instructions for the administration of the relevant institution, which will apply to both components, both electronic and paper. The issue of saving budget funds is important when purchasing the necessary software, so the transition to free software for electronic document management systems remains relevant and, at the same time, debatable. Due to various factors, the incomplete implementation of electronic document management systems in public authorities, which are related to the sector management vertical, affects their proper operation within the framework of the electronic interaction system of executive authorities.

Keywords: sector management, electronic document flow, electronic document, public authorities, public administration, electronic document flow system, electronic interaction system

Електронний документообіг при здійсненні галузевого управління

Мазур Олександр*Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ (Дніпро, Україна)*

Анотація

Актуальність полягає в тому, що в умовах цифрової трансформації суспільства, з боку держави управління галузями економіки необхідно здійснювати результативними засобами, серед яких електронний документообіг стає важливим інструментом.

Метою статті є вивчення існуючих аспектів використання систем електронного документообігу органами публічного управління при здійсненні галузевого управління.

Методами дослідження є спостереження, аналіз, синтез та узагальнення.

Результати. Налагоджена «безпаперова» внутрішня робота установ дозволяє публічним службовцям виконувати її дистанційно через систему електронного документообігу. Програмне забезпечення систем електронного документообігу поділяється на платне (ліцензійне) та вільне (безоплатне). Досвід практичного застосування засвідчує, що в органах публічного управління віддається перевага ліцензійному програмному забезпеченню систем електронного документообігу. Інтероперабельність існуючих систем електронного документообігу при здійсненні галузевого управління забезпечується на загальнодержавному рівні через систему електронної взаємодії органів виконавчої влади.

Висновки. В роботі установ вертикалі галузевого управління, у випадках, що стосуються деяких адміністративних процесів, які винятково дієві тільки при паперовому діловодстві, повинна проводитись їх ретельна адаптація під електронний документообіг. Подібні випадки вимагають чітко виписаної інструкції з діловодства відповідної установи, яка стосуватиметься обох складових, як електронної так і паперової. Питання економії бюджетних коштів є важливим при закупівлі необхідного програмного забезпечення, тому перехід на вільне програмне забезпечення систем електронного документообігу залишається актуальним і, водночас, дискусійним. Недовершене з різних чинників впровадження систем електронного документообігу в органах публічного управління, які відносяться до вертикалі галузевого управління, впливає на їх належну роботу в рамках системи електронної взаємодії органів виконавчої влади.

Ключові слова: галузеве управління, електронний документообіг, електронний документ, органи публічного управління, публічне управління, система електронного документообігу, система електронної взаємодії

Стаття надійшла / Article arrived: 08.10.2023

Схвалено до друку / Accepted: 31.10.2023

Вступ.

Однією зі складових побудови вертикалі публічного управління в Україні є управлінська діяльність – галузеве управління, при якому характерна пряма підпорядкованість від центральних органів виконавчої влади до керованих об'єктів – між якими є відповідні структурні підрозділи місцевих органів влади (також органів місцевого самоврядування) на рівнях регіону, району та міста – які поєднані економічною областю (галуззю) діяльності в соціально-господарському комплексі країни.

Зміни в інформаційному спілкуванні суспільства, спричинені науково-технічним прогресом, впливають на діяльність органів публічного управління змушуючи модернізувати адміністративні процеси. У зв'язку з цим, використання електронного документообігу в публічному управлінні, тим більш у галузевому управлінні, дає можливість створювати, зберігати, передавати й отримувати документи в електронному виді.

У статті розглядаються органи виконавчої влади та місцевого самоврядування під узагальнюючим терміном «органи публічного управління», в свою чергу державні службовці та службовці органів місцевого самоврядування розглядаються під терміном «публічні службовці».

Актуальність теми дослідження.

В умовах цифрової трансформації суспільства впровадження електронного документообігу набуло поширення в органах публічного управління України. Така необхідність пов'язана з об'єктивних причин сьогодення, а саме потреби осучаснення публічного управління, в тому числі галузевого управління, в зв'язку з розвитком цифрових технологій та широкого використання їх у повсякденному житті громадян. Тому при цьому, з боку держави управління галузями економіки необхідно здійснювати результативними засобами, серед яких електронний документообіг стає важливим інструментом.

Постановка проблеми.

В останні роки, використання електронного документообігу в публічному управлінні, окрім основного свого призначення в діловодстві, покликано забезпечити належну міжвідомчу комунікацію галузевого управління. У зв'язку з цим, застосування не повною мірою можливостей систем електронного документообігу (далі – СЕД), наприклад, технічна неможливість (або небажання) публічними службовцями користуватись повним функціоналом програмного забезпечення певної СЕД при підготовці проектів галузевих програм

обласного та районного рівнів, дає підстави замислитись про наявність труднощів при переході до роботи з документами в електронному виді. Або, це пов'язано з організаційною доцільністю конкретної управлінської ситуації, що не дає стовідсоткового втілення принципу безпаперовості в управлінській діяльності.

Мета статті – вивчити існуючі аспекти використання систем електронного документообігу органами публічного управління при здійсненні галузевого управління.

Виходячи з мети статті, нами було визначено три завдання дослідження:

- дослідити дотримання принципу «безпаперовості» у практичному використанні систем електронного документообігу в органах публічного управління;

- визначити якому програмному забезпеченню систем електронного документообігу віддається перевага впровадження в органах публічного управління;

- визначити можливість інтероперабельності існуючих СЕД при здійсненні галузевого управління.

Аналіз попередніх досліджень і публікацій.

За останні роки увагу вітчизняних науковців було зосереджено: П. Фроловою, В. Біленко та С. Чеверди на особливостях моделювання електронного документообігу місцевого самоврядування (2017); Г. Сабуровою на особливостях створення єдиної системи електронного документообігу на регіональному рівні (2018); В. Ключевським на важливості забезпеченні прозорості діяльності місцевих органів державної влади через використання електронного документообігу (2018); С. Кандзюбою та В. Суховою на вивченні зарубіжного досвіду використанні вільного програмного забезпечення для організації електронного документообігу в державних установах (2018); науковим колективом Дніпропетровського регіонального інституту державного управління на умовах та перспективах використання електронного документообігу та оцінюванні його впровадження в органах публічного управління Дніпропетровської області (Квітка, & Мазур, 2019; Квітка, Титаренко, & Мазур, 2019; Мазур, 2020); К. Копняк та В. Покин'ячерда на проблемах, перевагах і перспективах впровадження електронного документообігу в публічному управлінні (2020); І. Назаровою на можливостях і функціях електронного документообігу (2020); Л. Маланчук та Ю. Жакун на шляхах вдосконалення систем електронного документообігу в державних установах (2021); М. Болдуєвим, О. Болдуєвою, та О. Лищенко на макроекономічних складових системи

електронного документообігу в контексті інституційного забезпечення автоматизованого обліку бізнес-процесів в Україні (2021); Л. Прокопець, К. Сторцун і Г. Чуса на впровадженні електронного документообігу в Україні (2021); О. Одіновим, Н. Ільченко та Л. Крижанівською на впровадженні технологій електронного документообігу в публічному управлінні (2021).

Результати дослідження.

Вирішуючи перше завдання дослідження, зазначимо, що практичне застосування електронного документообігу в органах публічного управління сутнісно спрямовано на відхід від використання паперових документів, тобто реалізацію принципу «безпаперовості».

При цьому, серед необхідних можливостей СЕД виділяють її обов'язкові сторони використання – здійснення внутрішнього та зовнішнього електронного документообігу (Назарова, 2020). Так як дистанційна робота, особливо в умовах пандемії COVID-19 та повномасштабного вторгнення росії в Україну, стала важливою складовою діяльності органів публічного управління як виконання внутрішньої роботи установ, так і для комунікації назовні з громадянами.

Інші дослідники вбачають позитивне в діяльності органів публічного управління при повному впровадженні СЕД, проявом якого на їх думку стає зосередження на творчому пошуку шляхів вирішенні нагальних завдань (Фролова, Біленко, & Чеверда, 2017).

Серед науковців і практиків залишаються актуальними питання ефективного впровадження СЕД для повного переходу на безпаперовий документообіг. Така увага призвела до виявлення ряду проблемних аспектів практичного використання СЕД в органах публічного управління.

Дослідники Л. Маланчук та Ю. Жакун визначають ряд можливих проблем при користуванні системами електронного документообігу, а саме: необхідність періодичного оновлення програмного забезпечення; відповідність системи інструкції ведення діловодства конкретної галузі; контроль існуючих ризиків безпеки діяльності установи (2021). Ці проблеми, на думку дослідників, ставлять питання: чи може система електронного документообігу стати повною альтернативою паперовій документації (Маланчук, & Жакун, 2021). Такий розгляд практичного застосування цих систем підтверджує використання в роботі установ, в яких впроваджено СЕД, подекуди паперової документації (щонайменше це стосується документації з грифом «Для службового користування», «Таємно», «Цілком таємно» й «Особливої важливості»).

У підтвердження зазначеного вище є позиції М. Болдуєва, О. Болдуєвої, та О. Лищенко, які наголошують на поступовості вищезазначеного переходу, який характеризуватиметься паралельним використання паперової та електронної форм документів (2021). На їх думку електронна складова документообігу, окрім реєстрації документів і контролю їх виконання, буде доповнюватись організаційними функціями та управлінням документопотоками (Болдуєв, Болдуєва, & Лищенко, 2021). Така ситуація вимагає чітко виписаної інструкції з діловодства відповідної установи, яка стосуватиметься обох розглянутих складових (тобто електронної та паперової) документообігу.

Схожий шлях пропонують Л. Прокопець, К. Сторцун та Г. Чуса для вищезазначеного переходу, який передбачає розроблення інструкції з електронного документообігу у відповідній установі. Тому в інструкції повинно міститись положення стосовно дотримання вимог чинного законодавства щодо юридичної сили електронних документів (на рівні з паперовими) за умови їх належного оформлення (у тому числі однакові електронні копії мають однакову юридичну силу) (2021). При цьому дослідники переконані в необхідності належного навчання відповідальних осіб користуванню СЕД (або залучення до навчання організацію розробника СЕД) (Прокопець, Сторцун, & Чуса, 2021). За таким напрямом навчання потрібно враховувати якомога ширше коло посад публічних службовців, так як робочі місця СЕД охоплюють всіх працівників будь-якого органу публічного управління, тим більше це стосується вертикалі галузевого управління.

На шляху до реалізації принципу «безпаперовості» дослідники виділяють різні чинники, що впливають на впровадження електронного документообігу в органах публічного управління, які зведено у табличне представлення (табл. 1).

Вирішуючи друге завдання цього дослідження щодо визначення систем, яким надається перевага при впровадженні в органах публічного управління, слід зазначити, що програмне забезпечення систем електронного документообігу поділяється на платне (ліцензійне) та вільне (безоплатне).

На думку дослідників С.Кандзюби та В.Сухової використання вільного програмного забезпечення систем електронного документообігу в органах публічного управління дозволило б заощадити кошти бюджетів, так як таке програмне забезпечення не передбачає сплати за ліцензійне користування (2018). Але при такому підході слід брати до уваги

Таблиця 1.
Чинники, що впливають на впровадження електронного документообігу в органах публічного управління

Етапи впровадження СЕД	Чинник(и)			
	Організаційні	Людський	Фінансові	Технічні
I етап (підготовчий етап)	- вивчення та аналіз потоків інформації задля уникнення порушень налагоджених існуючих «ручних» процесів; - перегляд інформаційних схем та процесів прийняття рішень	- очікування змін в організаційній структурі установи, що може негативно впливати на колектив	- витрати бюджетних коштів на закупівлю ліцензійного програмного забезпечення	- визначення та перевірка розробника програмного забезпечення
II етап (етап впровадження)	- навчання персоналу; - уникнення «недовпровадженого» електронного документообігу (при якому частина документів формуються в електронному виді, відповідно інші – роздруковуються); - затвердження регламенту функціонування СЕД; - затвердження інструкції з діловодства урахуваючи наявність СЕД	- небажання працівників переходити на СЕД; - недостатній рівень цифрових навичок публічних службовців; - стресові умови (зміна підходів до роботи з документами) із-за індивідуального сприйняття працівником нюансів роботи СЕД; - небажання керівників відходити від ручного управління адміністративними процесами	- недостатнім (відсутнім) фінансуванням на придбання засобів інформатизації для функціонування СЕД	- забезпечення комплексного захисту інформації (отримання атестату відповідності КСЗІ СЕД); - інтеграція з системою електронної взаємодії органів виконавчої влади
III етап (перманентний етап)	- навчання персоналу; - оцифрування архівних паперових документів довготермінового зберігання	- негативне сприйняття громадянами публічного управління як наслідок невдалої зміни проходження адміністративних процесів завдяки СЕД	- періодичні фінансові витрати на ліцензійну підтримку та періодичне оновлення програмного забезпечення СЕД	- складність роботи з усіма суб'єктами галузевого управління в електронному виді через те, що вони не впровадили СЕД

Джерела: (Серенок, 2017; Ключевський, 2018; Сабурова, 2018; Копняк, & Покин'єрєда, 2020; Одінцов, Ільченко, & Крижанівська, 2021).

можливу проблемність використання вільного програмного забезпечення, що пов'язана з недостатньою його розробленістю (під конкретну установу, де, наприклад, наявні види документів форми яких не враховано при розробці програмного забезпечення; або обумовлені потребою подальшого удосконалення програмного забезпечення в ході практичного використання). При цьому розробник вільного програмного забезпечення незобов'язаний здійснювати подальшу технічну підтримку (усунення технічних помилок).

Разом з тим, існує переконання що вільне (безоплатне) програмне забезпечення, яке присутнє в сегменті розробок систем електронного документообігу, має достатній рівень безпеки та належну технічну підтримку (разом з можливістю доопрацювання функціоналу системи під потребу організацію-клієнта) з боку розробників (Одінцов, Ільченко, & Крижанівська, 2021). Але, необхідно відмітити, що з міркувань безпеки, для використання в органах публічного управління, таке програмне забезпечення все-

одно повинно отримати атестат відповідності його комплексної системи захисту інформації (який видає Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України) вимогам чинних нормативних документів з технічного захисту інформації.

Безперечно питання економії бюджетних коштів є важливим при цільовому їх використанні, зокрема на стадії планування завдань і заходів програм цифрової трансформації обласного, районного та місцевого рівнів (відповідно до яких здійснюється закупівля необхідного програмного забезпечення). Тому перехід на вільне програмне забезпечення СЕД залишається актуальним і, водночас, дискусійним.

Досвід практичного застосування засвідчує, що в органах публічного управління віддається перевага ліцензійному програмному забезпеченню. Різноманітність використовуваних в органах публічного управління систем електронного документообігу наведено у таблиці №2.

Таблиця №2.

Розповсюджені системи електронного документообігу в публічному управлінні України

Назви системи електронного документообігу	Виконавча влада	Місьцеве самоврядування	Центри надання адміністративних послуг
«СЕД Адміністрації Президента України»	+		
«АСКОД»	+	+	
«Megapolis. Документообіг»	+		
«ДОК ПРОФ 2.0»	+	+	
«Атлас ДОК»	+		
«FossDoc»	+	+	
«Трембіта»			+
«Вулик»			+
«Галерея послуг»			+
«АСКОД. Адміністративні послуги»			+
«FossDoc. Автоматизація ЦНАП»			+
«iTSOffice»		+	
«Optima Work-Flow»		+	
«Megapolis»		+	
«LotusNotes»		+	
«KAI-Документообіг»		+	
«Діловод»		+	
«Діло»		+	
«Діло-Підприємство»		+	
«el-Dok system»		+	
«IDS-Documents»		+	
ІС «ABIS-ISO»		+	

Джерело: (Копняк, & Покин'череда, 2020).

Наведені у цій таблиці системи відрізняються між собою інтерфейсом і набором функцій та можливостей. При цьому це зводиться до можливості одержання, зберігання, використання (відправлення, передавання), видалення та меншою мірою до створення та оброблення електронних документів.

Натепер в Україні на ринку програмних розробок як прикладного забезпечення присутня значна кількість систем електронного документообігу, деякі з яких впроваджені в органах публічного управління. В більшості своїй супроводження (обслуговування, оновлення) таких систем здійснюється приватними організаціями (фірмами), походження яких не завжди може ідентифікувати державний службовець відповідальний за впровадження електронного документообігу. У зв'язку з війною, що її розв'язала росія, стоїть питання національної безпеки, яке стосується засновників, розробників, власників фірм, що є правочасниками програмних продуктів. Особливо в умовах воєнного стану перевіркою таких питань повинно приділятися увага з боку правоохоронних органів України.

Вирішуючи третє завдання дослідження щодо визначення можливості інтеперабельності існуючих СЕД при здійсненні галузевого управління, слід відзначити наявність системи електронної взаємодії органів виконавчої влади. А саме, «система електронної взаємодії органів виконавчої влади (СЕВ ОБВ) призначена для автоматизації процесів створення, надсилання, передавання, одержання, оброблення, використання, зберігання, знищення електронних документів та копій паперових документів в електронному вигляді з використанням електронного цифрового підпису, які не містять інформацію з обмеженим доступом, та контролю за виконанням актів, протокольних рішень Кабінету Міністрів України та інших документів» (Система електронної взаємодії, 2023).

У правовому полі України передбачено здійснення електронного документообігу по вертикалі галузевого управління між органами публічного управління та організаціями, установами, підприємствами незалежно від форми власності. А саме, це наведено у регламенті організації взаємодії органів виконавчої влади в електронній формі, де система електронної взаємодії органів виконавчої влади (далі – СЕВ ОБВ) визнається: «пріоритетною формою взаємодії органів виконавчої влади з іншими державними органами, органами місцевого самоврядування, організаціями, установами, підприємствами незалежно від форми власності та інститутами громадянського суспільства, що в установленому порядку підключилися до системи взаємодії». (Деякі питання документування управлінської діяльності, 2018).

Також, вищезазначеним регламентом СЕВ ОБВ визнається «основною формою взаємодії органів виконавчої влади між собою». (Деякі питання документування управлінської діяльності, 2018). При цьому, відповідно до типової інструкції з документування управлінської інформації в електронній формі визначається, що «документування управлінської інформації в установах здійснюється в електронній формі із застосуванням кваліфікованого електронного підпису, кваліфікованої електронної печатки та кваліфікованої електронної позначки часу, крім випадків наявності обґрунтованих підстав для документування управлінської інформації у паперовій формі» (Деякі питання документування управлінської діяльності, 2018).

Висновки.

У статті висвітлено існуючі аспекти використання систем електронного докумен-

тообігу органами публічного управління при здійсненні галузевого управління через реалізацію трьох завдань дослідження:

По-перше, практичне застосування електронного документообігу в органах публічного управління сутнісно спрямовано на відхід від використання паперових документів, тобто реалізацію принципу «безпаперовості». При цьому, налагоджена «безпаперова» внутрішня робота установ дозволяє публічним службовцям виконувати її дистанційно (особливо з укріття під час ракетних загроз з боку росії). Але в роботі установ вертикалі галузевого управління, в яких впроваджено СЕД, подекуди залишається використання паперової документації (щонайменше це стосується документації з грифом «Для службового користування», «Темно», «Цілком темно» й «Особливої важливості»). У випадках, що стосуються деяких адміністративних процесів винятково дієвих тільки при паперовому діловодстві, повинна проводитись їх ретельна адаптація під електронний документообіг. Подібні ситуації вимагають чітко виписаної інструкції з діловодства відповідної установи, яка стосуватиметься обох складових, як електронної так і паперової.

По-друге, програмне забезпечення систем електронного документообігу поділяється на платне (ліцензійне) та вільне (безоплатне). Безперечно питання економії бюджетних коштів є важливим при цільовому їх використанні,

зокрема при закупівлі необхідного програмного забезпечення. Тому перехід на вільне програмне забезпечення СЕД залишається актуальним і, водночас, дискусійним. Разом з тим, досвід практичного застосування засвідчує, що в органах публічного управління віддається перевага ліцензійному програмному забезпеченню СЕД.

По-третє, інтероперабельність існуючих СЕД при здійсненні галузевого управління забезпечується на загальнодержавному рівні через систему електронної взаємодії органів виконавчої влади. Яка призначена для створення, надсилання та передавання електронних документів, з використанням електронного цифрового підпису, між органами публічного управління, організаціями та підприємствами будь-якої форми власності, які підключено до системи взаємодії. При цьому, зазначаємо, що недовершене з різних чинників впровадження систем електронного документообігу в органах публічного управління, які відносяться до вертикалі галузевого управління, впливає на їх належну взаємодію в рамках СЕВ ОБВ.

На нашу думку, подальші наукові розвідки може бути спрямовано на вивчення: досвіду використання месенджерів як складової роботи пов'язаної з СЕД в професійній діяльності публічних службовців; можливості використання блокчейну у програмному забезпеченні СЕД; можливості «хмарних» технологій збереження баз даних систем електронного документообігу.

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ

- Болдуєв, М. В., Болдуєва, О. В., & Лищенко, О. Г. (2021). Макроекономічні складові системи електронного документообігу в контексті інституційного забезпечення автоматизованого обліку бізнес-процесів в Україні. *Економічний вісник Дніпровської політехніки*, 1, 147-157. Відновлено з http://nbuv.gov.ua/UJRN/evngu_2021_1_17
- Деякі питання документування управлінської діяльності. №55. (2018, Січень 17). *Постанова Кабінету Міністрів України*. Відновлено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-2018-%D0%BF#Text>
- Кандзюба, С., & Сухова, В. (2018). Використання вільного програмного забезпечення для організації електронного документообігу в державних установах і органах публічної влади: зарубіжний досвід. *Державне управління та місцеве самоврядування*, 2(37), 70-77.
- Квітка, С., & Мазур, О. (2019). Доступ до мережі Інтернет через мобільні пристрої: світовий досвід та перспективи розвитку в Україні. *Аспекти публічного управління*, 7(9-10), 5-18. <https://doi.org/10.15421/151944>
- Квітка, С., Титаренко, О., & Мазур, О. (2019). Оцінка стану цифрового розвитку адміністративно-територіальних одиниць Дніпропетровської області. *Аспекти публічного управління*, 7(11), 15-25. <https://doi.org/10.15421/151952>
- Ключевський, В. І. (2018). Електронний документообіг як вагома складова прозорості діяльності місцевих органів державної влади. *Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування*, 2. Відновлено з http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ttpdu_2018_2_17
- Копняк, К. В., & Покиньючерда, В. В. (2020). Електронний документообіг в публічному управлінні: проблеми впровадження, переваги та перспективи. *Державне управління: удосконалення та розвиток*, 10. Відновлено з http://nbuv.gov.ua/UJRN/Duur_2020_10_12
- Мазур, О. Г. (2020). *Модернізація адміністративних процесів в органах публічного управління в умовах цифрової трансформації суспільства*. (Дисертація). Дніпро: ДРІДУ.
- Маланчук, Л. О., & Жақун, Ю. В. (2021). Аналіз системи електронного документообігу в державних установах та шляхи її вдосконалення. *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Економічні науки*, 3, 73-81. Відновлено з http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnuygp_ekon_2021_3_9

- Назарова, І. Я. (2020). Можливості та функції електронного документообігу. *Економічний простір*, 159, 166-170. Відновлено з http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecpros_2020_159_36
- Одінцов, О. М., Ільченко, Н. В., & Крижанівська, Л. Г. (2021). Впровадження технологій електронного документообігу в публічному управлінні. *Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Серія : Економічні науки*, 60, 108-116. Відновлено з http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpchdtu_2021_60_13
- Прокопець, Л. В., Сторжун, К. М., & Чуса, Г. І. (2021). Електронний документообіг в Україні. *Економіка та держава*, 5, 87-91. Відновлено з http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecde_2021_5_17
- Сабурова, Г. Б. (2018). Особливості створення єдиної системи електронного документообігу на регіональному рівні. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія : Державне управління*, 29(68)(2), 103-107. Відновлено з http://nbuv.gov.ua/UJRN/sntvupa_2018_29_2_20
- Серенок, А. О. (2017). Моніторинг упровадження інструментів електронного урядування в органах місцевого самоврядування найбільших міст України: методологія дослідження 2016 року. *Державне будівництво*, 1/2017. Відновлено з <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/db/2017-1/doc/2/03.pdf>
- Система електронної взаємодії органів виконавчої влади (СЕВ ОБВ)*. (2023). Відновлено з <https://se.dia.gov.ua/sev-ovv>
- Фролова, П. О., Біленко, В. О., & Чеведа, С. С. (2017). Особливості електронного документообігу місцевого самоврядування як об'єкту моделювання. *Агросвіт*, 11, 51-55. Відновлено з http://nbuv.gov.ua/UJRN/agrosvit_2017_11_10

REFERENCES

- Bolduev, M. V., Boldueva, O. V., & Lyshchenko, O. G. (2021). Macroeconomic components of the electronic document flow system in the context of institutional support for automated accounting of business processes in Ukraine. *Economic Bulletin of the Dnipro Polytechnic*, 1, 147-157. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/evngu_2021_1_17
- Frolova, P. O., Bilenko, V. O., & Cheverda, S. S. (2017). Peculiarities of electronic document flow of local self-government as an object of modeling. *Agrosvit*, 11, 51-55. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/agrosvit_2017_11_10
- Kanzyuba, S., & Sukhova, V. (2018). The use of free software for the organization of electronic document circulation in state institutions and public authorities: foreign experience. *State administration and local self-government*, 2(37), 70-77.
- Klyutsevskiy, V. I. (2018). Electronic document flow as an important component of the transparency of the activities of local state authorities. *Theory and practice of state administration and local self-government*, 2. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ttpdu_2018_2_17
- Kopnyak, K. V., & Pokynchereda, V. V. (2020). Electronic document flow in public administration: problems of implementation, advantages and prospects. *Public administration: improvement and development*, 10. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Duur_2020_10_12
- Kvitka, S., & Mazur, O. (2019). Access to the Internet through mobile devices: global experience and prospects for development in Ukraine. *Public Administration Aspects*, 7(9-10), 5-18. <https://doi.org/10.15421/151944>
- Kvitka, S., Tytarenko, O., & Mazur, O. (2019). Assessment of the state of digital development of administrative-territorial units of Dnipropetrovsk region. *Public Administration Aspects*, 7(11), 15-25. <https://doi.org/10.15421/151952>
- Malanchuk, L. O., & Zhakun, Yu. V. (2021). Analysis of the electronic document management system in state institutions and ways to improve it. *Bulletin of the National University of Water Management and Nature Management. Economic Sciences*, 3, 73-81. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnuvvp_ekon_2021_3_9
- Mazur, O. G. (2020). *Modernization of administrative processes in public authorities in the conditions of digital transformation of society*. (Dissertation). Dnipro: DRIDU.
- Nazarova, I. Ya. (2020). Possibilities and functions of electronic document management. *Economic space*, 159, 166-170. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecpros_2020_159_36
- Odintsov, O. M., Ilchenko, N. V., & Kryzhanivska, L. G. (2021). Implementation of electronic document management technologies in public administration. *Collection of scientific papers of the Cherkasy State University of Technology. Series: Economic Sciences*, 60, 108-116. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpchdtu_2021_60_13
- Prokopets, L. V., Stortsun, K. M., & Chusa, G. I. (2021). Electronic document circulation in Ukraine. *Economy and the State*, 5, 87-91. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecde_2021_5_17
- Saburova, G. B. (2018). Peculiarities of creating a single system of electronic document circulation at the regional level. *Scholarly notes of V. I. Vernadsky Tavri National University. Series: Public administration*, 29(68)(2), 103-107. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/sntvupa_2018_29_2_20
- Serenok, A. O. (2017). Monitoring the implementation of electronic governance tools in local self-government bodies of the largest cities of Ukraine: research methodology of 2016. *State construction*, 1/2017. Retrieved from <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/db/2017-1/doc/2/03.pdf>
- Some issues of documenting management activities. #55. (2018, January 17). *Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-2018-%D0%BF#Text>
- System of electronic interaction of executive authorities (SEV OVV)*. (2023). Retrieved from <https://se.dia.gov.ua/sev-ovv>